

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Základy práce s informačními zdroji pro bc. studenty ENS122

Ing. Martina Nedomová, DiS. Brno, 5. října 2018

Osnova kurzu

- **Práce s informacemi, základy EIZ, psaní odborných (závěrečných) prací**
- **Práce s elektronickými informačními zdroji**
 - ❖ základy vyhledávacích technik
 - ❖ tvorba rešeršního dotazu
 - ❖ praktické vyhledávání v oborových databázích
- **Práce s elektronickými informačními zdroji**
 - ❖ EBSCO Discovery Service a nadstavbové nástroje
 - ❖ databáze elektronických knih

Podmínky absolvování předmětu

- ❖ účast na všech přednáškách a seminářích

Další termíny kurzu

- ❖ **Pá 12. 10. 12:00 – 13:40 PC25 - seminář**
- ❖ **Pá 19. 10. 12:00 – 13:40 PC25 - seminář**

Práce s informacemi

Osnova

- ❑ Práce s informacemi
 - ❖ informační společnost
 - ❖ informační gramotnost
- ❑ Psaní odborných (závěrečných) prací
- ❑ Informační zdroje
 - ❖ typy informačních zdrojů
 - ❖ licencované zdroje
 - ❖ kde hledat knihy, odborné časopisy, informace z médií, závěrečné práce, referenční díla, statistické údaje, oborové brány?

*"Information these days seems to be everywhere. But rather than making research easier, this has made it harder, because when doing research you don't just have to find **any** information, you have to find the **right** information."*

Informační společnost

- ❑ Založená na informacích a znalostech

- ❑ Problémy při práci s informacemi:
 - ❖ **velké množství**
 - ❖ **snadná dostupnost**
 - ❖ **kvalita**

Kolik existuje informací?

- Množství informací odvysílaných za rok se v roce 2007 blížilo už 2 zetabytům
- Současná kapacita všech paměťových zařízení pro ukládání informací se blíží 300 exabytům

Kolik existuje informací? II.

Jak se počítá na počítači

kilobyte (kB)	1 000 bytů
megabyte (MB)	1 000 000 bytů
gigabyte (GB)	1 000 000 000 bytů
terabyte (TB)	1 000 000 000 000 bytů
petabyte (PB)	1 000 000 000 000 000 bytů
exabyte (EB)	1 000 000 000 000 000 000 bytů
zettabyte (ZB)	1 000 000 000 000 000 000 000 bytů

Web of Science – Journal citation report

Go to Journal Profile

Master Search

Compare Journals

View Title Changes

Select Journals

Select Categories

ENGINEERING,
PETROLEUM

ENTOMOLOGY

ENVIRONMENTAL
SCIENCES

ENVIRONMENTAL
STUDIES

ERGONOMICS

ETHICS

Select JCR Year

2016

Select Edition

SCIE SSCI

Open Access

Open Access

Category Schema

Web of Science

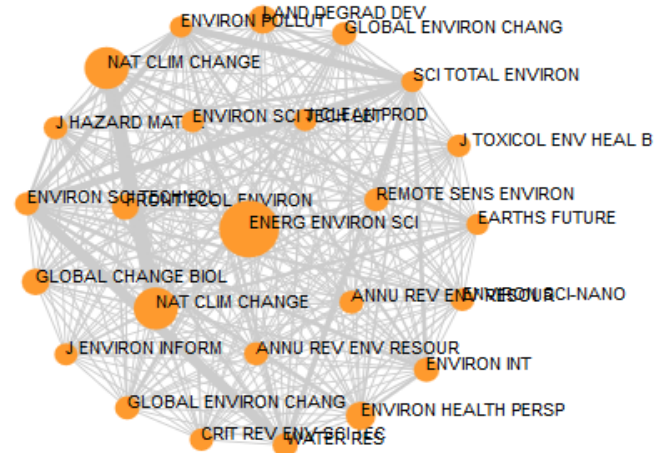
JIF Quartile

Select Publisher

Journals By Rank

Categories By Rank

Journal Titles Ranked by Impact Factor

1 - 25 of 334

Compare Selected Journals Add Journals to New or Existing List Customize Indicators

Select All		Full Journal Title	Total Cites	Journal Impact Factor	Eigenfactor Score
☐	1	Energy & Environmental Science	59,187	29.518	0.18611
☐	2	Nature Climate Change	13,663	19.304	0.08202
☐	2	Nature Climate Change	13,663	19.304	0.08202
☐	4	LAND DEGRADATION & DEVELOPMENT	4,392	9.787	0.00475
☐	5	ENVIRONMENTAL HEALTH PERSPECTIVES	37,319	9.776	0.04468
☐	6	GLOBAL CHANGE BIOLOGY	31,762	8.502	0.07559
☐	7	FRONTIERS IN ECOLOGY AND THE ENVIRONMENT	8,134	8.039	0.01784

share | embed 10 order by ... relevance search all search term

– Journals vs Articles

Journals ✕

+ Subject

+ Article processing charges (APCs)

+ DOAJ Seal

+ Journal license

+ Publisher

+ Country of publisher

+ Full Text language

+ Peer review

+ Date added to DOAJ

Subject: Environmental sciences ✕ Journals vs Articles: Journals ✕

1 – 10 of 151 →

	<p>Journal of Sustainable Energy
ISSN: 2067-5534 (Print)
http://www.energy-cie.ro
Blind peer review
Subject: Geography. Anthropology. Recreation: Environmental sciences
Date added to DOAJ: 9 Jun 2011</p>	
	<p>Climate Change Responses
ISSN: 2053-7565 (Online)
http://www.climatechangeresponses.com/
Peer review
Subject: Geography. Anthropology. Recreation: Environmental sciences Science: Science (General)
Date added to DOAJ: 10 Jun 2015</p>	<p>
APC: 1370GBP</p>
	<p>Pakistan Journal of Analytical & Environmental Chemistry
ISSN: 1996-918X (Print); 2221-5255 (Online)
http://www.pjaec.pk/index.php/pjaec/index
Blind peer review
Subject: Geography. Anthropology. Recreation: Environmental sciences Science: Chemistry: Analytical chemistry
Date added to DOAJ: 28 Sept 2011</p>	
	<p>Challenges in Sustainability
CIS
ISSN: 2297-6477 (Online)
http://www.librelloph.com/challengesinsustainability
Blind peer review
Subject: Geography. Anthropology. Recreation: Environmental sciences
Date added to DOAJ: 7 Jun 2017</p>	<p>
APC: 156CHF</p>

Informační gramotnost

- ❑ **Rozpoznání informační potřeby**

- ❑ **Schopnost informací:**
 - ❖ **nalézt** – znalost informačních zdrojů a vyhledávacích strategií
 - ❖ **vyhodnotit** – užitečnost/relevance
 - ❖ **použít** – pro daný účel, znalost autorského zákona, problematiky citování a plagiátorství

Psaní odborných (závěrečných) prací

Propagační video Západočeské univerzity v Plzni

Metodika psaní odborných prací

- Dostatek času pro vyhledání a nastudování příslušné literatury
- Vypracování námětu závěrečné práce
- Vymezení času potřebného k sepsání textu
- Dodržení všech předepsaných formálních a odborných náležitostí

[Závěrečná bakalářská práce](#)

Základní etapy přípravy písemné práce

1. Volba tématu a strategie přípravy
2. Informační průzkum
3. Zpracování výsledků průzkumu
4. Výzkum
5. Tvorba práce
6. Příprava dokumentace
7. Příprava konečné verze práce
8. Odevzdání práce
9. Obhajoba - prezentace práce

Základní etapy přípravy písemné práce

- 1. Volba tématu a strategie přípravy**
2. Informační průzkum
3. Zpracování výsledků průzkumu
4. Výzkum
5. Tvorba práce
6. Příprava dokumentace
7. Příprava konečné verze práce
8. Odevzdání práce
9. Obhajoba - prezentace práce

Volba tématu

- Podívat se do [Archivu závěrečných prací IS MU](#)
- Případně na práce jiných univerzit:
[Vysokoškolské kvalifikační práce](#)

Odevzdej.cz

Seminární a školní práce

Zkontrolovat práci na podobnosti

Soubor z PC: Soubory nevybrány.

nebo soubor přetáhněte sem

E-mail:

Po kontrole bude výsledek odeslán na zadaný e-mail a po 5 dnech z databáze vymazán.

Zkontrolovat

odevzdej@fi.muni.cz odevzdej@fi.muni.cz ▾

Komu:

✉ Odevzdej.cz: Informace o podobnostech Vašich souborů

Odevzdej.cz: Informace o podobnostech Vašich souborů

Zpracovávaný dokument:
=====

E-mail:

Jméno souboru: test_ukol.docx

Vloženo: 10. 8. 2017 08:51

Vloženo z IP: 147.251.109.206

Odkaz do systému:

<https://odevzdej.cz/auth/plag/27f2dffffafad0e/>

Podobné dokumenty:
=====

Agenda: Studijní materiály; Fakulta: , Předmět: | , Období: podzim 2015 - is.muni.cz

Název :

Jméno souboru:

Podobné dokumenty:

=====

Agenda: Studijní materiály; Fakulta: , Předmět:

Období: podzim 2015 - is.muni.cz

Název :

Jméno souboru:

Vloženo: 23. 1. 2016

Procento podobnosti: 100 %

Podobnosti: <https://odevzdej.cz/auth/podob/27f2dffffafad0e/b723c9ca985f0cb4/>

=====

Agenda: Závěrečná práce - is.muni.cz

Název : Plný text práce

Jméno souboru: DP_IS.pdf

Vloženo: 29. 4. 2016

Procento podobnosti: 12 %

Podobnosti: <https://odevzdej.cz/auth/podob/27f2dffffafad0e/95b9d397131d7ce7/>

=====

Agenda: Odevzdávárny - Odevzdej.cz

Jméno souboru: Knihovny_KULPOL_Tuslova_Hrebejk.docx

Vloženo: 2. 5. 2016

Procento podobnosti: 10 %

Podobnosti: <https://odevzdej.cz/auth/podob/27f2dffffafad0e/36fcc9e820e2a525/>

=====

Zobrazení podobností

mar ned

Seznam použité literatury

TRÁVNÍČEK, Jiří. Čteme?: obyvatelé České republiky a jejich vztah ke knize : (2007). Vyd. 1. Brno: Host, 2008, 207 s. ISBN 978-80-7294-270-1.

Čtenářství, jeho význam a podpora: výzkum, teorie a praxe v České republice a Spolkové republice Německo : přednášky z odborného semináře pořádaného Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR a Goethe Institutem Praha dne 19. listopadu 2007 v Goethe Institutu v Praze = Lesen, seine Bedeutung und Förderung : Forschung, Theorie und Praxis in der Tschechischen Republik und in der Bundesrepublik Deutschland : Vorträge aus dem Fortbildungstag, veranstaltet durch das Goethe-Institut Prag und den Fachverband Bibliothek und Information der Tschechischen Republik am 19. November 2007 im Goethe-Institut Prag. Praha: Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2008, 83 s. Aktuality SKIP, sv. 24. ISBN 978-80-85851-18-2.

<http://ctenar.svkkk.cz/clanky/2014-roc-66/4-2014/tema-ceske-deti-jako-ctenari-v-roce-2013-%E2%80%931-cast-125-1675.htm>. <http://ctenar.svkkk.cz/clanky/2014-roc-66/4-2014/tema-ceske-deti-jako-ctenari-v-roce-2013-%E2%80%931-cast-125-1675.htm> [online]. [cit. 2016-01-23]. Dostupné z: <http://ctenar.svkkk.cz/clanky/2014-roc-66/4-2014/tema-ceske-deti-jako-ctenari-v-roce-2013-%E2%80%931-cast-125-1675.htm>

HAVLOVÁ, Jaroslava. Čtenářství. In KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online]. Praha : Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2011-05-12]. Dostupné z WWW: <http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000004068&local_base=KTD

Čtením ke vzdělání. Čtenář, 2004, roč. 40, č. 1, s. 27.

Zobrazení podobnosti

mar ned

Agenda: Odevzdávárna pro kontrolu na e-mail – Odevzdej.cz

Název: Vloženo z IP: 147.251.109.206

Jméno souboru: test_ukol.docx

Změněno: 10. 8. 2017 08:51,

Informace o práci: mail byl zaslán: 10.08.2017 13:19:
Institute pro veřejnou kontrolu mailem (2017)

Podobnost s vybranými: 10 %

Tato aplikace červeně zvýrazní v původním dokumentu text, který je podobný s texty ve Vámi vybraných dokumentech.

Tisk do pdf souboru

Jen podobnosti

Obsah:

- 1) Úvod – čtenářství, jeho význam a podpora
- 2) Vztah ke čtení obyvatel České republiky
- 3) Podpora čtenářství v České republice
- 4) Podpora čtenářství ve Francii
- 5) Závěr

Podobnosti s vybranými

Vybrat vše / Odznačit vše

10 %

Agenda: Odevzdávárny –
Odevzdej.cz
Popis: Pavel Hřebejk
Jméno souboru: Knihovny_KULPOL_Tuslova_Hrebejk.docx
Změněno: 2. 5. 2016 00:54
Informace o práci: Pavel Hřebejk: SS
2015/2016 - FPH; 3AM181
Kulturní politika, národní,
regionální a místní kultura;
Odevzdávárna; Všichni
studenti
Vysoká škola ekonomická v
Praze (2016)

Základní etapy přípravy písemné práce

1. Volba tématu a strategie přípravy
- 2. Informační průzkum**
3. Zpracování výsledků průzkumu
4. Výzkum
5. Tvorba práce
6. Příprava dokumentace
7. Příprava konečné verze práce
8. Odevzdání práce
9. Obhajoba - prezentace práce

Informační průzkum

- ❑ Práce s informačními zdroji
 - ❖ Hledání dokumentů, které souvisí se zvoleným tématem

- ❑ Získání dokumentů*:
 - ❖ [Výpůjčka z knihovny](#)
 - ❖ [Výpůjčka/dodání dokumentu z jiné knihovny v ČR/zahraníčí - MVS/MMVS](#)
[MZK](#)
 - ❖ [E-prezenčka, Copy on Demand \(CoD\)](#)
 - ❖ [Licencované databáze](#)
 - ❖ Internet

*jako dokument budeme pro potřeby naší výuky označovat texty, obrázky, fotky, videa tj. jakoukoli formu grafického znázornění informací

Informační zdroje

Informační zdroje

Knihy

Periodika

❖ odborné časopisy, magazíny

Referenční díla

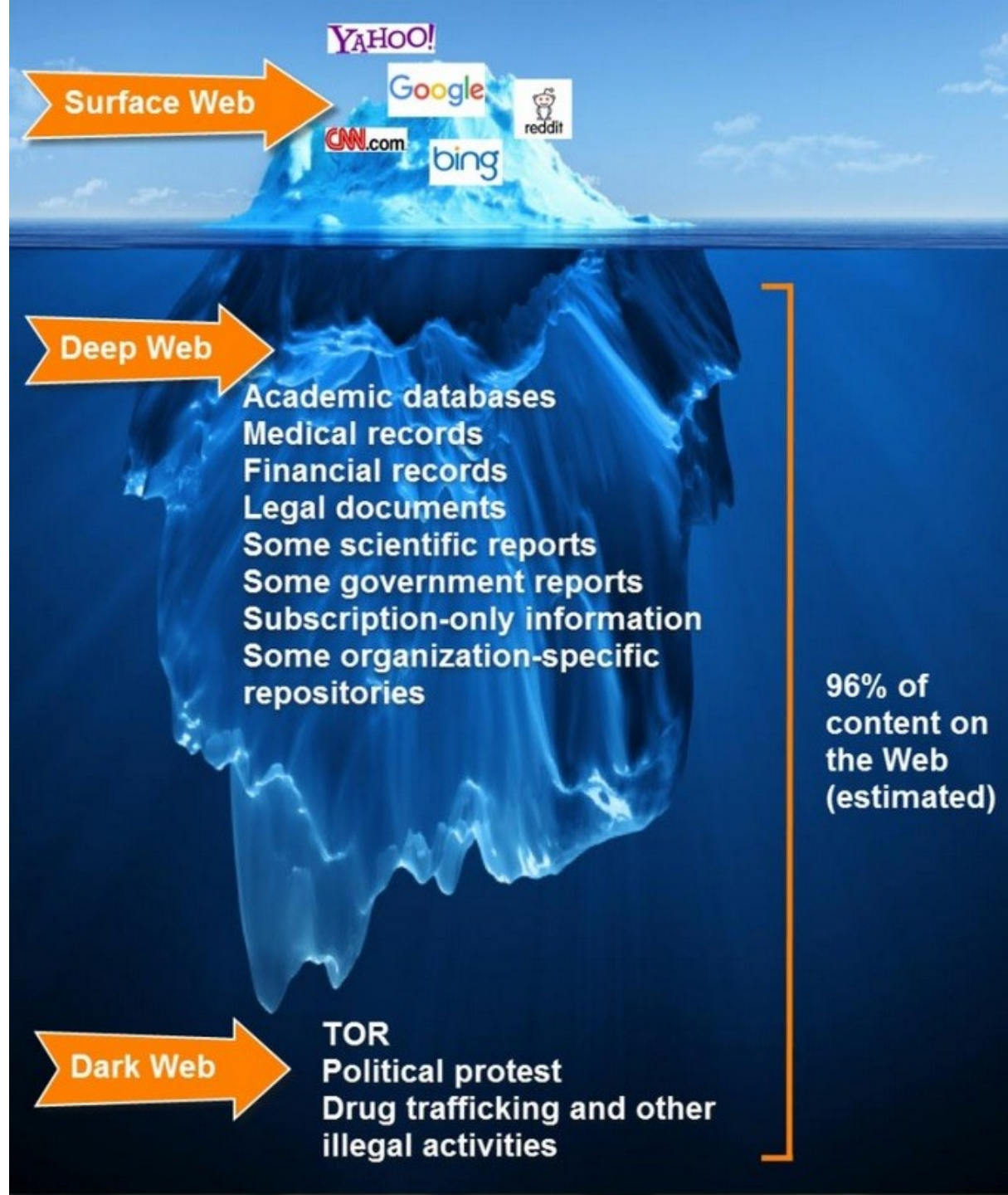
❖ encyklopedie, slovníky, tezaury, mapy, atlasy, bibliografie, adresáře, ročenky

Další zdroje

❖ závěrečné práce, materiály z konferencí, vládní publikace, šedá literatura, noviny, newslettery)

Internet

Surface Web X Deep Web X Dark Web

Licencované zdroje I.

- ❑ další výrazy - komerční zdroje/databáze, elektronické informační zdroje, **e-zdroje, EIZ**, databáze, dokumenty v elektronické podobě

- ❑ dostupné prostřednictvím **databází**
 - ❖ **volně dostupné**
 - ❖ **komerční (licencované)**

Databáze

- ❑ **Bibliografické** – pouze základní "identifikační" údaje o dokumentech (název, autor, rok vydání atd.) + abstrakt

- ❑ **Fulltextové** – plné texty dokumentů

- ❑ **Multioborové** – dokumenty z různých oborů
 - ❖ rozsáhlé databáze – např. **ProQuest, Wiley, EBSCO**
 - ❖ není možné mít zaplacený přístup ke všem kolekcím, tj. ke všem fulltextům

Licencované zdroje II.

- za úplatu - **pro studenty MU zdarma** 😊
- informace jsou **prověřené** (prochází recenzním řízením)
- články většinou dostupné dříve než v tištěné podobě
- doporučený zdroj pro psaní seminárních a závěrečných prací**

Jak se dostanu k licencovaným zdrojům?

- ❑ Stránky knihovny FSS

<http://knihovna.fss.muni.cz/ezdroje>

❖ databáze k oborům vyučovaným na FSS

- ❑ Portál elektronických informačních zdrojů MU -

<http://ezdroje.muni.cz/>

❖ databáze i z dalších oborů

Jak se dostanu k licencovaným zdrojům mimo počítačovou síť MU?

- Nastavte si na počítači [vzdálený přístup](#)
 - ❖ OpenVPN
 - ❖ Shibboleth
 - ❖ EZproxy

Kde začít?

Vyhledávače, discovery systémy a vědecké sítě

Google Scholar

scienceOPEN.com
research+publishing network

- ❖ [EBSCO Discovery Service](#) - "univerzitní Google"
pro licencované i volně dostupné zdroje
- ❖ [Google Scholar](#) - vyhledávač odborné literatury
- ❖ [Science Open](#) - vědecká a publikační síť

Kde hledat odborné časopisy? I.

- EBSCO
- JSTOR
- ProQuest
- Sage Journals Online
- ScienceDirect
- SpringerLink
- Wiley Online Library

Multioborové databáze jsou dobrým startovním místem pro vyhledávání

Můžete je prohledávat hromadně prostřednictvím [discovery](#)

Kde hledat odborné časopisy? II.

- ❖ [Environmental Ethics](#), [Environmental Politics](#)
- ❖ [Ecolist](#), [Ecologist](#) (ÚK FSS)
- ❖ [Časopis NATURE](#) – věd. čas. vych. od 1869, dostupný na Internetu od r. 1950
- ❖ [Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#) – adresář FT vědec. a akad. časopisů s otevřeným přístupem, přes 10.000 čas.
- ❖ [Genamics JournalSeek](#) > Environmental Sciences

How to Read (and Understand) a Social Science Journal Article

Kde hledat knihy?

☐ Katalogy

- ❖ [Katalog MU Aleph](#)
- ❖ Souborné katalogy – [JIB](#), [CASLIN](#)
- ❖ [Ebsco Discovery Service](#)

☐ Licencované databáze

- ❖ [Ebsco eBooks](#)
- ❖ [Taylor&Francis](#)
- ❖ [Sage Knowledge](#)
- ❖ [EnviroNetBase](#)
- ❖ [Environment Complete \(Ebsco\)](#)

Kde hledat knihy? II.

☐ Další zdroje

- ❖ [OAPEN Library](#) - volně přístupné akademické knihy, zejména z oblasti humanitních a společenských věd
- ❖ [Directory of Open Access Books \(DOAB\)](#) – seznam recenzovaných knih (OA), přes 4000 knih
- ❖ [Google Books](#)
- ❖ [DDA](#) - nový způsob nákupu e-knih dle požadavku uživatelů, platforma ProQuest Ebook Central

Kde hledat informace z médií?

- ☐ Denní tisk, TV a rozhlasové vysílání
 - ❖ [Anopress Monitoring Online](#)

Kde hledat závěrečné práce?

- ❖ [Archiv závěrečných prací MU – Thesis](#)
- ❖ [Vysokoškolské kvalifikační práce – Theses](#)
- ❖ [DART – Europe E-theses Portal](#) (evrop. závěrečné práce)
- ❖ [ProQuest® Dissertations & Theses \(PQDT OPEN\)](#) - Open Access Dissertations and Theses

Kde hledat referenční díla?

- ❖ [Gale Virtual Reference Library](#) (encyklopedie)
- ❖ [The World Factbook](#)

Kde hledat statistické údaje?

- ❖ [Český statistický úřad](#)
- ❖ [Eurostat](#)

Kde hledat další zdroje?

- ❖ [ROAD - the Directory of Open Access scholarly Resources](#) - časopisy, konferenční sborníky, akademické repozitáře
- ❖ [ICPSR \(Inter-university Consortium for Political and Social Research\)](#) – sociálněvědný datový archiv
- ❖ [Google Scholar](#) ;)

Vyhledávání

- 1. Výzkumná otázka (téma) a klíčová slova**
2. Další specifikace
3. Výběr zdrojů
4. Boolovský model
5. Technika vyhledávání
6. Vlastní vyhledávací proces
7. Hodnocení vyhledaných záznamů
8. Další operace

1. Výzkumná otázka (téma)

Zformulujte výzkumnou otázku (téma nebo problém)

- ❖ zjistěte si dost informací o daném tématu (e-knihy, rada kolegů atd.)

Volba výzkumné otázky

Příliš obecná:

Jaký je vztah mezi státní regulací a energetickou účinností?

+ Specifická:

Jak program Zelená úsporám přispívá k energetické účinnosti v městě Brně?

Triviální:

Je Ruská federace vlivným energetickým exportérem?

+ Netriviální:

Jak Ruská federace využívá energii v zahraniční politice ve vztahu k pobaltským státům?

Volba výzkumné otázky II.

Nerealizovatelná:

Jaké osobní pohnutky vedly ministra Kubu k prosazování prolomení limitů pro těžbu uhlí v severních Čechách?

Realizovatelná:

Jaká jsou hlavní témata spojená s energetikou ve veřejném diskurzu vlády České republiky?

Téma a klíčová slova II.

Vyjádřete téma ve formě

❖ klíčových slov (hesel)

- používejte zejména **podstatná jména**
- příd. jména, zájména a slovesa pouze pokud jsou opravdu nezbytné
- vyhýbejte se tzv. stop words (předložky, spojky, členy v cizích jazycích)

př. Ekologické hnutí; Evropa; dějiny

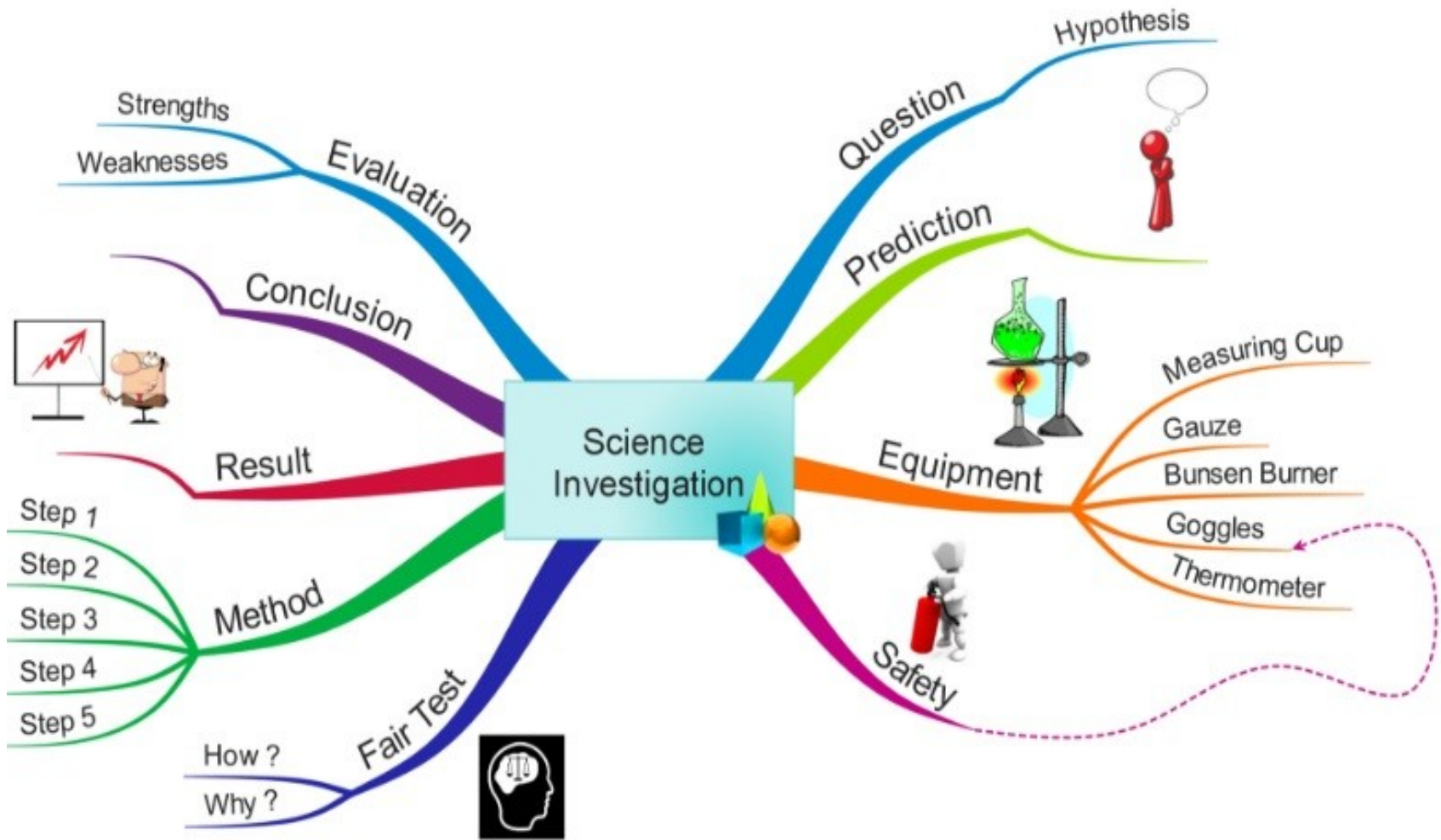
❖ Pozn. v katalozích knihoven můžete nalézt i tzv. **předmětová hesla**

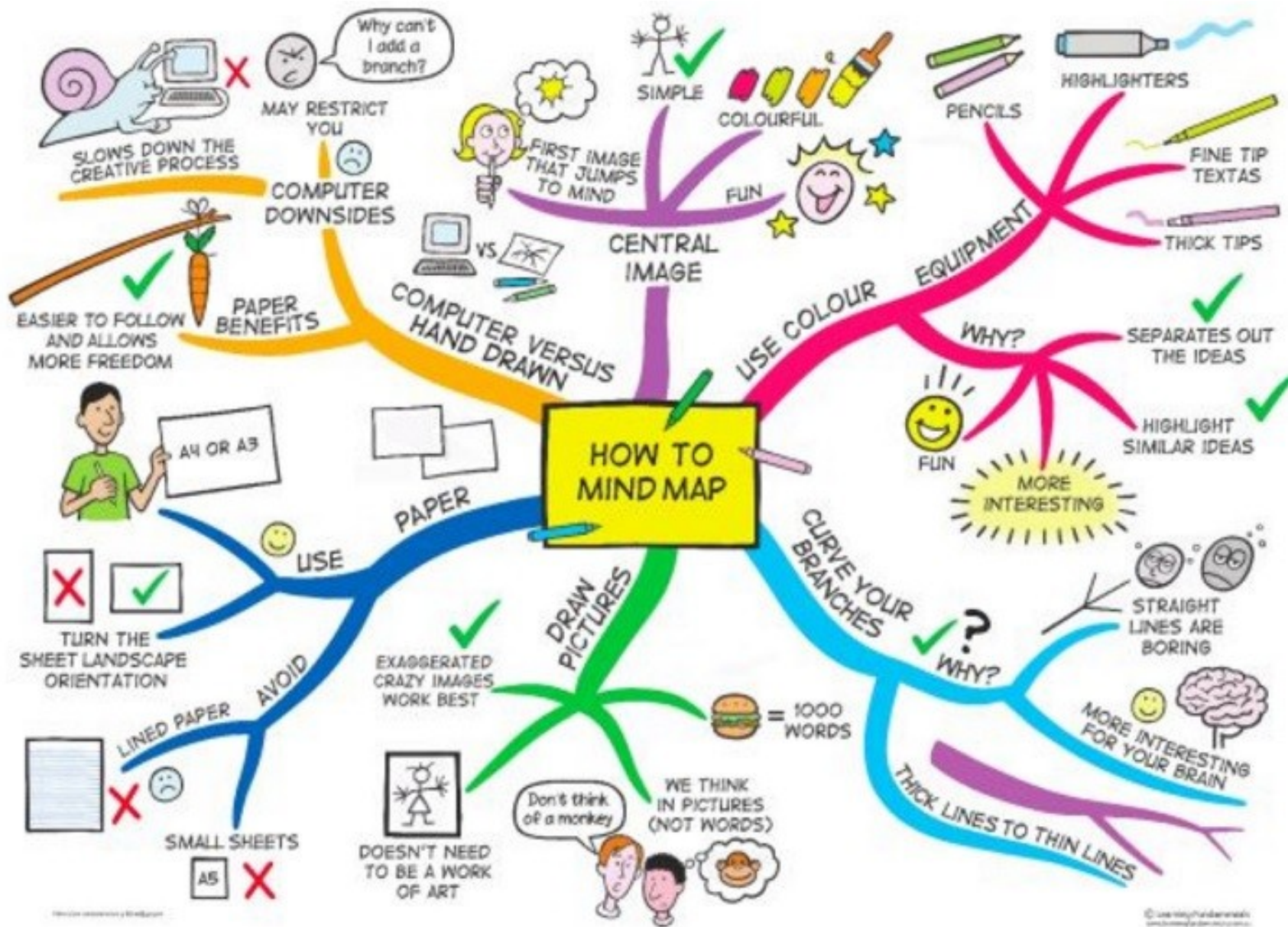
př. Ekologické hnutí – Evropa – dějiny

Myšlenkové mapy

- Při práci s tématem lze využít tzv. **myšlenkových map**
 - ❖ grafické znázornění tématu
 - ❖ aplikace - [Pět nejlepších nástrojů pro tvorbu myšlenkových map](#)

Shrnutí

Psaní odborných (závěrečných) prací

☐ Volba tématu

- ❖ Kontrola v Archivu závěrečných prací IS MU

☐ Informační průzkum

- ❖ Katalogy knihoven
- ❖ Licencované zdroje
- ❖ Veřejné dostupné zdroje

- ❑ **Pro vyhledávání odborných informací použijte licencované informační zdroje**
 - ❖ Ověřené, kvalitní, jedinečné informace

- ❑ **Seznam databází**
 - ❖ Stránky knihovny
 - ❖ Portál elektronických informačních zdrojů

- ❑ **Mimo počítačovou síť MU si nastavte vzdálený přístup**
 - ❖ Např. OpenVPN, Shibboleth

Literatura

KATUŠČÁK, D., B. DROBÍKOVÁ, R. PAPÍK. *Jak psát závěrečné a kvalifikační práce*. Nitra: Enigma, 2008, 161 s. ISBN 978-80-89132-70-6.

BOTHMA, Theo. *Navigating information literacy: your information society survival toolkit*. 3rd ed. Cape Town: Pearson Education, 2011, 208 s. ISBN 9781775782278.

Obrázky

<http://cathryno.global2.vic.edu.au/2010/05/08/deep-web-vs-surface-web/> (deep web)

<https://www.novinky.cz/internet-a-pc/209215-na-informace-je-zapotrebi-nova-jednotka-zettabyte.html> (jak se počítá na počítači)

<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/b1/8c/7d/b18c7dde7e01870bd4715b308241c155.jpg> (myšlenková mapa)

<http://35d50322364c5467929d-116d0a662068ba1c259eb7735f950309.r77.cf2.rackcdn.com/Example%20Education%20maps/science%20investigation.png> (myšlenková mapa)

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Děkuji Vám za pozornost

Ing. Martina Nedomová, DiS.

nedomova@fss.muni.cz

infozdroje@fss.muni.cz